

PB 2015/29 - Sign. - Relativiteit (ABRvS 21 januari 2015, zaaknummer 201310555/1/A1)

PB 2015/29

Gegevens

Publicatie

PB 2015/29

Jaargang

2015

Appellante (in hoedanigheid van concurrent) betoogt dat de rechtbank ten onrechte haar beroepsgronden over de economische uitvoerbaarheid van het bouwplan en aspecten als uiterlijk van het gebouw en de duur van de verleende omgevingsvergunning van 15 jaar met toepassing van artikel 8:69a Awb buiten behandeling heeft gelaten. Daartoe voert zij aan dat de rechtbank niet heeft onderkend dat zij naast een concurrentiebelang een ruimtelijk belang heeft bij het besluit van 22 juli 2013 waarmee het college ten onrechte geen rekening heeft gehouden. Blijkens de geschiedenis van de totstandkoming van de Wet aanpassing bestuursprocesrecht heeft de wetgever met artikel 8:69a Awb de eis willen stellen dat een verband moet bestaan tussen een beroepsgrond en het belang waarin de appellante door het bestreden besluit dreigt te worden geschaad. De bestuursrechter mag een besluit niet vernietigen wegens schending van een rechtsregel die kennelijk niet strekt tot bescherming van het belang van de appellante. Op grond van artikel 3.1.6 lid 1 aanhef en onder f Besluit ruimtelijke ordening gaan een bestemmingsplan alsmede een ontwerp hiervoor vergezeld van een toelichting, waarin zijn neergelegd de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan. Ingevolge artikel 5.20 Besluit omgevingsrecht is in dit geval artikel 3.1.6 van overeenkomstige toepassing. Het belang van appellante is gelegen in het gevrijwaard blijven van concurrentie door een restaurant in hetzelfde verzorgingsgebied en marktsegment en van negatieve gevolgen voor het ondernemersklimaat vanwege een toename van leegstand binnen dat gebied. Wat betreft hetgeen appellante heeft aangevoerd over de economische uitvoerbaarheid van het bouwplan, wordt onder verwijzing naar de uitspraak van 25 juni 2014, zaaknummer 201307606/1/R2, overwogen dat de economische uitvoerbaarheid van een bouwplan er mede toe strekt te voorkomen dat belanghebbenden worden geconfronteerd met de nadelige ruimtelijke gevolgen van een bouwplan dat niet uitvoerbaar is. Aldus beoogt artikel 3.1.6 lid 1 aanhef en onder f Bor, gelezen in verbinding met artikel 5.20 Bor, de bij het daadwerkelijk realiseren van een bouwplan betrokken belangen te beschermen, waaronder in ieder geval begrepen die van grondeigenaren en grondgebruikers in de nabije omgeving van het perceel waarop het bouwplan is voorzien. Daaronder wordt niet begrepen de belangen van een concurrent die niet in de nabijheid van het perceel is gevestigd. Voor zover appellante met haar beroep op de schending van het formele zorgvuldigheidsbeginsel, het motiveringsbeginsel en het rechtszekerheidsbeginsel zich beroept op procedurele gebreken bij de verlening van de omgevingsvergunning, overweegt de Afdeling onder verwijzing naar de uitspraak van 30 juli 2014, zaaknummer 201307597/1/R6, dat schending van de door haar ingeroepen procedurele normen niet los kan worden gezien van de materiële normen waarop appellante zich beroept. Nu, zoals hiervoor is overwogen, de door appellante ingeroepen materiële normen niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak kunnen leiden, ziet de Afdeling aanleiding inhoudelijke bespreking van deze beroepsgrond achterwege te laten.

Noot van de redacteur (RBo)

Deze uitspraak is interessant vanwege de overweging van de Afdeling ten aanzien van formele algemene beginselen van behoorlijk bestuur in het licht van artikel 8:69a Awb (ook wel de ‘reflexwerking van het relativiteitsvereiste’ genoemd). Onderscheid kan worden gemaakt tussen materiële normen en formele normen. Materiële normen hebben betrekking op de inhoud van het besluit en formele normen hebben betrekking op de voorbereiding en totstandkoming van het besluit. In casu beriep appellante, een concurrente van degene aan wie de vergunning was verleend, zich op schending van een drietal formele normen (of ‘procedurele gebreken’): het zorgvuldigheidsbeginsel, motiveringsbeginsel en rechtszekerheidsbeginsel. De Afdeling overweegt dat schending van deze normen niet los kan worden gezien van de materiële normen waarop appellante zich beroept. Nu die materiële normen met toepassing van artikel 8:69a Awb niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak kunnen leiden, komt de Afdeling aan een inhoudelijke bespreking van deze procedurele gebreken niet toe. Eerder overwoog de Afdeling in gelijke zin op 30 juli 2014, zaaknummer 201307597/1/R6. Met andere woorden: aan een inhoudelijke beoordeling van de geschonden formele normen komt de Afdeling pas toe op het moment dat de materiële geschonden norm strekt tot bescherming van de belangen van appellante. Voornoemde uitspraak van 30 juli 2014 is eveneens een illustratief voorbeeld: een aantal artikel 3:11 Awb-stukken was niet ter inzage gelegd, op welke schending appellant zich beriep. Aan een inhoudelijke beoordeling van deze schending komt de Afdeling vervolgens niet toe omdat eerst werd getoetst of de desbetreffende stukken en de onderliggende regelingen op grond waarvan de stukken zijn opgesteld, de belangen beschermen van appellant die zich daarop beriep, hetgeen niet het geval was. Er wordt dus een duidelijke link gelegd met de onderliggende materiële norm: “Voor de inroepbaarheid van de formele beginselen van behoorlijk bestuur is de beschermingsreikwijdte van de onderliggende materiële norm bepalend”, aldus de Afdeling (ABRvS 18 juli 2012, zaaknummer 201113488/1/A2). Aan formele beginselen wordt derhalve geen zelfstandige betekenis toegekend. Ik vraag mij af of dit niet sneller zal leiden tot onzorgvuldige besluitvorming. Indien in de beslissing op bezwaar de geschonden formele norm niet of niet voldoende is hersteld, kan de schending in beroep bij de bestuursrechter op grond van artikel 8:69a Awb niet meer aan de orde komen. Overigens kan in de praktijk ook artikel 6:22 Awb in een aantal gevallen reden zijn om een gebrek te passeren omdat belanghebbende niet in zijn belangen is geschaad. Zeker daar waar het de situatie betreft dat bepaalde documenten niet ter inzage zijn gelegd.